

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi poli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 gld. 60 kr., za pol leta 1 gold. 80 kr., za četrto leta 90 kr., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gld. 20 kr., za pol leta 2 gld. 20 kr., za četrto leta 1 gld. 15 kr. nov. den.

~ V Ljubljani v sredo 2. oktobra 1867. ~

Gospodarske stvari.

Ribničanom!

(Konec.)

Pri pogovorih o tem Miklavčevem vrtu sem, se vé da, tudi slišal nektare, ki so rekli: „Miklavec lahko dela, ker ima kaj v roko vzeti; mi pa, ki nam včasih primanjkuje soldov, da bi si kupili soli, tako ne moremo.“ Da vsak ribniški posestnik ne more v tako kratkem času toliko storiti, kakor Miklavec, to rad verjamem; toda vprašam vas, ali je pa med vami kateri posestnik, ki v enem letu ne bi mogel z lastnimi rokami saj kake 4 sežnje svojega dela osnažiti trnja, nič vrednega grmovja in kamenja? In če to vsak posestnik stori, koliko svetá bode potrebljenega v enem letu? Porok sem vam, da bode po tem načinu v desetih letih potrebljen vseh grič, kajti veselje do tega dela, ko boste videli srečen uspeh svojega truda, vam bode rastlo tako, da bode vsak že v tretjem letu namesto štirih sežnjev rad potrebil jih osem. In kolik dobiček bi vam donášal svet, ki je v miru počival tisoč in tisoč let, ako ga prav obrnete. Če mene vprašate, kako vam je ta svet obrniti, svetoval bi vam, da ga spremenite v vrte, v katerih vam bodo rastle murbe, zlasti pa češplje in tepke, ktere se suhe kaj lahko in dobro spravijo v denar. Koliko žlahnega sená vam bode prirastlo med drevjem, koliko krompirja in sočivja lahko pride late na teh prostorih, tega vam pa še treba ni dokazovati. Le pogledjte, kako ugodno vam stoji „Mala gora.“ Ona hrbet obrača silni in mrzli burji, rebra pa jej ogreva gorko solnce tako, da svoje oživljajoče žarke skoro kar navpik va-nje spušča. Ribničanje! ako se poprimete dela in ravnate po nasvetu, ki vam ga daje vaš sorojak, kteremu ne gré za lastni prid, ampak za vaš, porok sem vam, da v dvajsetih letih mnogim mnogim ne bode treba hoditi z doma iskat si denarja, da ž njim plačujete velike davke, kupujete obleko in živež, kterega vam zadosti ne donášajo vaša sedanja mala posestva. — Kje pa bomo potem pasli od sv. Jurija do sv. Jerneja? — ta vgovor, vem, da me čaka. Moj odgovor je: v hlevu boste krmili živino s senom, ki vam ga bode toliko prirastlo, da boste lahko to storili. Kaj nimate tudi v tem oziru živega zgleda? Ozrite se le v Goričovas in poprašajte njene posestnike, in dosti jasno vam bode odgovorila njihova živina, da jej je bolje v hlevu, kakor jej je bilo na pašnikih, kjer je le gnoj trosila in teptala še tisto travo, ki je bila vzrastla. — Kje pa bomo dobivali nastilo? Tudi ta vgovor mi je znan. — Če boste dosti krme imeli, ali vam slama, ktero zdaj polagate živini, ne bode boljše nastilo od stelje iz brezovega ali topolovega listja? — Toda čemu na dan vlečem vgovore, ki jih je ovrgla

že splošnja skušnja po svetu? Pa saj sem se tudi pre pričal, da se teh in enacih izgovorov drži le mala peščica; večina vas pa željno od deželnega zbora pričakuje po dr. L. Tomanu nasvetovane deželne postave, da se ima prepovedati pašnja. Ker sem že pri deželnem zboru, naj omenim, da Ribničanje tudi komaj čakajo še druge postave, po dr. L. Tomanu nasvetovane, vsled ktere imajo nehati senožeti — menjavke, ki tudi jako zadržujejo umno zboljševanje travnikov. Čem prej se daste ti postavi, tem boljše bo. — Cestni odbor ribniškega okraja se je že začel gibati ter namerava izpeljati dve cesti, eno iz Sodražice čez Goro na Obloke, da se ogne strmega Boncarja, eno pa iz Ribnice v Struge in suho Krajino čez „Malo goro“, ktera bode gotovo na korist obema dolinama. Naj bi ta odbor dregnil tudi cestni odbor laškega in ljubljanskega okraja, da složno cesto izpeljeta od Turjaka do Pijave gorice.

Ker sem večidel govoril o kmetijskem gospodarstvu, moram tudi omeniti letošnje letine; ta se je tako dobro obnesla, kakor že mnogo let ne. Tudi sadja je obilo. Pa saj so bili zlasti Ribničanje jako potrebni dobre letine, ker si zidajo krasno cerkev, o kateri so že govorile „Novice.“ Tako urno je šlo delo od rok, da se že krije krasno poslopje. Zidanje prav umno vodi inženir Cigler, kateri ne more prehvaliti marljivosti, s ktero so farani vozili kamen, pesek, opeko in les. Predno so začeli zidati, balo se je vse težkega dela, zdaj, ko stoji veličastni hram Božji, radi bi še vozili in delali. Le denarni doneski bodo kapali počasi. Da bi se našel kakov dobrotnik, ki bi zdatno pod pazduho segel vrlim Ribničanom! — Predno sklenem, naj Ribničanom dam še en svet. Ribniške farne šole na Kranjskem po pravici slovó, da štejejo največ učencev; vseh mladi svet zná brati. Meni se pa zdí, da premalo bere, ker ima premalo knjig. Če tudi je revščina velika, vendar mislim, da bi se skoro v vsaki hiši tako ali tako dal prihraniti en goldinar, da bi se vsaka hiša vpisala v Mohorjevo društvo. Tudi menim, da ima vsaka vas toliko premoženja, da bi se lahko naročila na „Novice.“ Ribničanje! tudi ta moj dobrovoljni svet dobro prevdarite ter skrbite, da svojim otrokom pot odprete do prave omike. Sušjan.

Gospodarske skušnje.

* Miši na polji — se pokončajo prav zagotovo, ako se zrnja pšenična, ržena ali ječmenova, ktera so bila skoz 34 ur namakana v prav močnem lugu, ki je bil iz pepela hrastovega lesa skuhan, potaknejo v mišje luknje. — Tako trdi kmetijski zbor v Eholfingu na Parskem.